

centrale locatie. De Kunsthal zou dan de rol van het experimenteelcentrum op zich hebben genomen. Dit lijkt echter een te optimistische voorstelling van zaken. Allereerst valt op dat van de in Museumplan 1 genoemde aandachtsgebieden –het menselijk lichaam, sport, volksvermaak en popcultuur, technologie, uitvindingen, de geschiedenis van radio en televisie– niets werd gerealiseerd. De nieuwe musea die na 1977 in Rotterdam werden gevestigd of substantieel werden uitgebreid, handelen niet over deze thema's. De Kunsthal werd niet gebouwd als centrum om te experimenteren met nieuwe tentoonstellingstechnieken, maar om de grote en populaire *blockbuster* tentoonstellingen uit de andere musea op te vangen. Overigens bleek al snel, dat de musea die helemaal niet wilden afstoten, waardoor de Kunsthal eigenlijk vanaf het begin een eigen complementair tentoonstellingsbeleid moest voeren. Dat is goed gelukt, maar het resultaat vertoont geen enkel verband met de in Museumplan 1 genoemde terreinen van menselijke beschaving.

Musea ontstonden in Rotterdam omdat de stad zich wilde profileren op het terrein van architectuur en beeldcultuur. Ze ontstonden omdat particulieren gingen verzamelen –Chabot, varend erfgoed, objecten uit de Tweede Wereldoorlog– en voor die verzamelingen de gemeente wisten te interesseren. Nieuwe musea en uitbreidingen kwamen tot stand omdat vanuit het domein van de ruimtelijke ordening behoefte was aan goede, aantrekkelijke culturele publieksvoorzieningen. De argumenten waren keer op keer valide, maar wel binnen een beperkt en niet-

museaal gezichtsveld geformuleerd. Daar is op zich in een groeisituatie weinig bezwaar tegen. Bij beperkte middelen, bij schaarste en in tijden van forse bezuinigingen is het ontbreken van een samenhangend museumbeleid echter problematisch. Waar eventueel te besparen en waarom?

Wat opvalt is dat Rotterdam, bijna veertig jaar na de interventie van Van der Staay, nog steeds een vrij eenzijdig museumbestand heeft. Er is veel aandacht voor kunst, cultuur en geschiedenis. Er is geen aandacht voor het menselijk lichaam, gezondheid, voortplanting en ecologie. Het Natuurhistorisch Museum richt zich wel op biologische onderwerpen, maar die betreffen zelden de mens –eerder reeds lang uitgestorven dieren. Evenmin is er in Rotterdam, op een klein stukje haventechnologie na, aandacht voor technische vernieuwingen die van grote invloed zijn op de actuele samenleving. De factoren die werkelijk bepalend zijn in het leven van de individuele mens –zijn genetische aanleg, zijn positie binnen systemen van ecologie, economie, technologie en digitale communicatie– ontbreken in het museale domein. We leven, als het om het Rotterdamse museale aanbod gaat, in een wereld vol kunst, cultuur, spiritualiteit, architectuur, symboliek, historie en erfgoed. Medisch-biologische onderwerpen, het milieu en onze werksituatie ontbreken. We vertellen onze kinderen een eenzijdig verhaal.

Bij de ontwikkeling van een integraal museumbeleid, een 'bestel' dus, bleek uit de hiervoor beschreven discussie één onderwerp van groot belang te zijn: de verhouding tussen het object en het verhaal. In de kunst